

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

57. అల్ హదీద్ సూరా పరిచయం

ఇది మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 29 వాక్యాలు, 4 రుకూలు ఉన్నాయి. అల్ వాఖిఅమ్, అల్ హదీద్ సూరాల అవతరణ కాలం, ప్రదేశం వేరైనా రెంటిలో ఒకేవిధమైన పోలికలు, ఆదేశాలు ఉన్నాయి. అందరికంటే ముందు సత్కార్యాల్లో పాల్గొన్న వారిని ప్రోత్సహించడం జరిగింది. మక్కా విజయానికి ముందు సత్కార్యాల్లో పాల్గొన్నవారు, తరువాత పాల్గొన్నవారి కంటే గొప్పవారు. అయితే అల్లాహ్ ఇరువర్గాలను ప్రియభక్తులుగా పరిగణించాడు. దీనికి తోడుగా ముస్లిములను సత్కార్యాల, ఘనకార్యాల పట్ల ప్రోత్సహించటం జరిగింది.

57. అల్ హదీద్

ఆయత్లు : 29

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) భూమిలోనూ, ఆకాశాలలోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతోంది. ఆయనే శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను.

(2) భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి ప్రభువు ఆయనే. ఆయనే జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తున్నాడు, మరణాన్ని కలిగిస్తున్నాడు, ప్రతి వస్తువుపై అధికారం కలిగి ఉన్నాడు. (3) ఆయనే మొదటివాడు, ఆయనే చివరివాడు, ఆయనే బాహ్యమూ, ఆయనే గుప్తమూ. ఆయనకు ప్రతి వస్తువును గురించి తెలుసు.

(4) ఆయనే ఆకాశాలనూ, భూమినీ ఆరు దినాలలో సృష్టించాడు, తరువాత అధికార పీఠాన్ని అధిష్టించాడు. భూమి లోపలకు పోయేదీ, అందులో నుండి వెలుపలకు వచ్చేదీ, ఆకాశం నుండి దిగేదీ, దాని లోపలకు ఎక్కేదీ, అంతా ఆయన జ్ఞాన పరిధిలో ఉన్నది. మీరు ఎక్కడ ఉన్నా ఆయన మీతో ఉన్నాడు. మీరు ఏం చేస్తూ ఉన్నా దానిని ఆయన చూస్తున్నాడు.

﴿ 4 رُكُوعًا ﴾ 57 سُورَةُ الْحَدِيدِ مَكِّيَّةٌ ﴿ 29 آيَاتًا ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿1﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۗ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿2﴾

هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۗ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿3﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۗ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي
الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ
وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۗ وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۗ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿4﴾

(5) ఆయనే భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి అధిపతి. సమస్త వ్యవహారాలు నిర్ణయ నిమిత్తం ఆయన వైపునకే తీసుకుపోబడతాయి. (6) ఆయనే రాత్రిని పగులులోకి, పగలును రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు. హృదయాలలో దాగి ఉన్న రహస్యాలను సైతం ఆయన ఎరుగును. (7) అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ విశ్వసించండి, ఆయన మిమ్ముల్ని ఏ సంపదకు వారసునిగా నియమించాడో అందులో నుండి ఖర్చుపెట్టండి. మీలో విశ్వసించి ధనం ఖర్చుపెట్టేవారికి గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.

(8) మీకు ఏమయింది, అల్లాహ్ ను మీరు విశ్వసించరు? వాస్తవానికి ప్రవక్త స్వయంగా మీ ప్రభువును విశ్వసించడని మీకు పిలుపునిస్తున్నాడు. ఆయన మీ చేత ప్రమాణం చేయించుకున్నాడు. మీరు నిజమైన విశ్వాసులే అయితే. (9) తన దాసునిపై స్పష్టమైన వాక్యాలను అవతరింపజేస్తూ ఉన్నవాడు అల్లాహ్ యే. ఆయన వాటిద్వారా మిమ్ముల్ని చీకట్ల నుండి వెలుగులోకి తీసుకురాదలచు కున్నాడు. యదార్థం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ కు మీరంటే ఎంతో వాత్సల్యం, ఎంతో దయ ఉన్నాయి.

(10) అసలు మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు పెట్టకపోవటానికి కారణం ఏమిటి? వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాల వారసత్వం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. మీలో విజయం తరువాత ఖర్చుపెట్టినవారు, జిహాద్ చేసినవారు, విజయానికి పూర్వం ఖర్చుపెట్టిన వారితో, జిహాద్ చేసిన వారితో ఎన్నటికీ సమానులు కాలేరు. వారి అంతస్తు, తరువాత ఖర్చుపెట్టిన వారికంటే, జిహాద్ చేసినవారి కంటే గొప్పది. అయినా అల్లాహ్ ఉభయాలకూ మంచి వాగ్దానాలు చేసి ఉన్నాడు. మీరు చేసిన దానిని అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُوْرُ ﴿5﴾

يُوْرِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوْرِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ؕ
وَهُوَ عَلِيْمٌ بِذٰتِ الصُّدُوْرِ ﴿6﴾

اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَاَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ
مُّسْتَخْلِفِيْنَ فِيْهِ ؕ فَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ
وَاَنْفَقُوْا لَهُمْ اَجْرٌ كَبِيْرٌ ﴿7﴾

وَمَا لَكُمْ لَآ تُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالرَّسُوْلِ
يَدْعُوْكُمْ لِيُؤْمِنُوْا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ مِيْثَاقَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿8﴾

هُوَ الَّذِيْ يُزِيْلُ عَلٰى عِبْدِهٖ اَيِّتٍ بِبَيِّنٰتٍ
لِّيُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ وَاِنَّ اللّٰهَ
بِكُمْ لَرءُوفٌ رَّحِيْمٌ ﴿9﴾

وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَنْفِقُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَبِلَدِّكُمْ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ لَا يَسْتَوِيْ مِنْكُمْ مَّنْ
اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلٌ ؕ اُولٰٓئِكَ اَعْظَمُ
دَرَجَةً مِّنَ الَّذِيْنَ اَنْفَقُوْا مِنْۢ بَعْدِ وَقَتْلُوْا ؕ وَكُلًّا
وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْبٰى ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿10﴾

(11) అల్లాహ్ కు రుణం ఇచ్చేవాడెవడైనా ఉన్నాడా? మంచి రుణం; అటువంటి వానికి అల్లాహ్ దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి తిరిగి ఇస్తాడు. అతనికి ఎంతో శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.

(12) ఆ రోజున విశ్వాసులైన స్త్రీ పురుషుల ముందూ, వారి కుడివైపునా వెలుగు పరుగెడుతూ ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు. “ఈనాడు మీకు శుభం కలుగుతుంది” అని అనబడుతుంది. క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్ణవనాలు ఉంటాయి, అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఇదే మహత్తరమైన సౌఫల్యం.

(13) ఆనాడు కపట పురుషులు, కపట స్త్రీల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందంటే, వారు విశ్వాసులతో, “కొంచెం మా వైపు చూడండి, మేము మీ వెలుగు ద్వారా కొంత ప్రయోజనం పొందుతాము” అని అంటారు. కాని వారితో, “వెనక్కి వెళ్లండి. మీ వెలుగును మరొకచోట ఎక్కడైనా వెతుక్కోండి” అని అనబడుతుంది. తరువాత వారి మధ్య ఒక గోడను అడ్డుగా నిలబెట్టటం జరుగుతుంది. దానికి ఒక ద్వారం కూడ ఉంటుంది. ఆ ద్వారానికి లోపల సౌఖ్యం, బయట మాత్రం యాతనే.

(14) వారు విశ్వాసులతో, “మేము మీతో కలసి ఉండలేదా?” అని ఎలుగెత్తి మాటిమాటికీ అరుస్తూ ఉంటారు. విశ్వాసులు ఇలా సమాధానం ఇస్తారు, “నిజమే, కాని మీరు మీ ఆత్మలను వంచించు కున్నారు, అవకాశవాదానికి పాల్పడ్డారు, సందేహంలో పడిపోయారు. లేనిపోని ఆశలు మిమ్మల్ని మోసం చేశాయి. చివరకు అల్లాహ్ నిర్ణయం వచ్చేసింది. అంతిమ క్షణం వరకూ గజమోసగాడు మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసం చేస్తూ వచ్చాడు.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضِعَّهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿11﴾

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرًا لَكُمْ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿12﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتِسِبْ مِنْ نُورِكُمْ ۗ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا ۗ فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿13﴾

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۗ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿14﴾

(15) కనుక ఈ రోజు మీ నుండి ఎలాంటి పరిహారమూ తీసుకోబడదు. బాహాటంగా అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టినవారి నుండి కూడా పరిహారం తీసుకోవటం జరగదు. మీ నివాస స్థలం నరకం, అదే మీ నేస్తం. అది చాలా చెడ్డ గమ్యస్థానం.

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا ۗ مَا أَوْلَكُمْ النَّارُ ۗ هِيَ مَوْلَكُمْ ۗ
وَبئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

1 - 15 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : సూరహ్ ప్రారంభంలో అల్లాహ్ గుణగణాలను, గొప్పతనాన్ని, శక్తులను తిరుగులేని నిర్ణయాలను గూర్చి పేర్కొంటుంది. అదేవిధంగా అవిశ్వాస బలహీనులను అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్త (స) కు విధేయత చూపాలని నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. దైవమార్గంలో దానధర్మాలు చేస్తే తీర్పుదినం నాడు వారికొకరు వెలుగు లభిస్తుందని, అందువల్ల నిర్మలమైన మనస్సుతో దానధర్మాలు చేయాలని ప్రోత్సహించటం జరిగింది. నయం వంచకులకు ఆనాడు పట్టే దుర్గతి కూడా కళ్ళకు కట్టినట్టే చిత్రికరించబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1. జంతుజాలం, వృక్షజాలం సయితం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి. (ఇస్రా : 44 ని చూడండి)

3. ఈ వాక్యం చాలా ముఖ్యమైనది. ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) సహాచరుల్లో ఒకరు. నా మనసులో ఎన్నో అనుమానాలు వస్తుంటాయని విన్నవించుకున్నారు. మనసులో అనుమానాలు వచ్చినపుడు అల్లాహ్ ను ప్రార్థించమని, ఈ ఆయతును (అల్ హదీద్ : 3) పఠించమని ఉపదేశించారు. (అబూ దావూద్ - హ.నెం. 5110) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

7 : ముస్లిములు అల్లాహ్ పట్ల, ప్రవక్త (స) పట్ల దృఢ విశ్వాసం కలిగి ఉండాలి. వారి విశ్వాసం వారి ఆచరణల ద్వారా వ్యక్తం అవ్వాలి. అల్లాహ్ ప్రసాదించిన ధనాన్ని ధర్మసమ్మతంగా ఖర్చుచేయాలి. ఈ ధనానికి అసలు యజమాని అల్లాహ్, అయితే మానవునికి దానిలో అధికారాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఏది ఏమైనా అల్లాహ్ మార్గంలో దానధర్మాలు చేయమని ప్రోత్సహించడం జరిగింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

11 : అబుస్సూఫీద్ ప్రకారం అల్లాహ్ హెచ్చరించటం ముందు తన మార్గంలో ఖర్చుచేయమని ఆదేశించాడు. పిసినారిగా వ్యవహరించే వారిని హెచ్చరించటం జరిగింది. అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేయమని ప్రోత్సహించటం జరిగింది. అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేసినవారు అల్లాహ్ కు రుణం ఇచ్చినట్టే. దాని ప్రతిఫలం వారికి తప్పకుండా లభిస్తుంది. దానధర్మాలు చేసేవారు మంచి ఉద్దేశంతో చేయాలి. తన కుటుంబంపై, బంధువులపై ఖర్చు చేయాలి. అంటే ప్రతి మంచి కార్యంలో పాల్గొనాలి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

12 : ముస్లిములకు వారి సత్కార్యాలకు తగినట్టు వెలుగు లభిస్తుంది. ఆ వెలుగు వారికి అన్ని వైపుల వ్యాపించి ఉంటుంది. వారు తమ కార్యాలకనుగుణంగా పులీసెరాత్ ను దాటుతారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

13 : ఈ వెలుగు మీకు విశ్వాసం, మరియు సత్కార్యాల ద్వారా లభించింది. విశ్వసించే, సత్కార్యాలు చేసే మైదానం భూలోకం, ఇక్కడ వెలుగు కావాలంటే అక్కడ విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి ఉండవలసింది. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

15 : అంటే ఇది విశ్వాసుల - కపటుల సంభాషణ, అక్కడ మీరు ధన సంపదల వెంటపడ్డారు. ఇక్కడ మీకు ధన సంపదలు లభించినా ఏమీ లాభం చేకూరదు. నరకాగ్ని నుండి మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకోనూలేరు. లేదా మేమూ మిమ్మల్ని రక్షించలేము. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

(16) విశ్వాసుల హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావన వల్ల చలించే సమయం, ఆయన అవతరింపజేసిన సత్యం ముందు వంగిపోయే సమయం ఇంకా రాలేదా? పూర్వం గ్రంథం ఇవ్వబడిన ప్రజల వలె వారు మారిపోకూడదు. ఒక సుదీర్ఘ కాలం వారిపై గడిచిపోయింది. అప్పుడు వారి హృదయాలు కఠినమయ్యాయి. ఈనాడు వారిలో అనేకులు పరమ దుర్మార్గులు, (17) బాగా గుర్తుంచుకోండి, అల్లాహ్ భూమికి, మరణం తరువాత జీవం పోస్తాడనీ; మేము సూచనలను మీకు స్పష్టంగా చూపించాము, బహుశా మీరు విజ్ఞతతో వ్యవహరిస్తారని, (18) స్త్రీ పురుషులలో దానధర్మాలు చేసి అల్లాహ్ కు మంచి రుణం ఇచ్చేవారికి, ఎన్నో రెట్లు పెంచి దానిని తిరిగి ఇవ్వటం జరుగుతుంది; వారికి ఎంతో మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (19) అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తలనూ విశ్వసించిన వారే తమ ప్రభువు దృష్టిలో సత్యసంధులు మరియు సాక్షులూను. వారికి వారి ప్రతిఫలం, వారి జ్యోతి లభిస్తాయి. అవిశ్వాసానికి పాల్పడినవారు, మా వాక్యాలను నిరాకరించినవారే నరకవాసులవుతారు. (20) బాగా తెలుసుకోండి, ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక ఆట, ఒక వినోదం, బాహ్య పటాటోపం, పరస్పరం ప్రగల్భాలు పలకటం, సంపద, సంతానాల విషయంలో ఒకరిపై ఒకరు ఆధిక్యం పొందటానికి ప్రయత్నించటం తప్ప మరేమీ కాదు. దాని ఉదాహరణ ఇలా ఉంది; వర్షం కురిసింది. అప్పుడు దానివల్ల మొలకెత్తి పెరిగిన చెట్లూ చేమలను చూచి, రైతులు సంతోషపడ్డారు. తరువాత, అవి పండుతాయి. ఆ తరువాత అవి పసుపుపచ్చగా మారిపోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. ఆపై అవి ఎండిపోయి పొట్టుగా మారిపోతాయి. దీనికి భిన్నంగా, పరలోకం ఇలా ఉంటుంది. అక్కడ తీవ్రమైన శిక్ష ఉంటుంది, అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష, ఆయన ప్రసన్నత ఉంటాయి. ప్రాపంచిక జీవితం మభ్యపెట్టే వస్తువు తప్ప మరేమీ కాదు.

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ ۗ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿١٦﴾

إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ الْمُبَدِّقِينَ وَالْمُبَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ۗ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۖ ﴿١٩﴾

إِعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وِزْيَةٌ ۖ وَتَفَاخُرُ بَيْنَكُمْ وَتَكَاتُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ ۖ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا ۖ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ ۗ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾

(21) మీ ప్రభువు క్షమాభిక్ష వైపునకు పరుగెత్తండి, ఆకాశాలంత, భూమియంత విశాలమైన స్వర్గం వైపునకు పరుగెత్తండి. అది అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తలనూ విశ్వసించిన వారి కొరకు సిద్ధం చేయబడింది. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం; తాను కోరిన వారికి ఆయన దానిని ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ ఎంతో అనుగ్రహం కలవాడు. (22) భూమిపై గానీ లేదా స్వయంగా మీ ఆత్మలపైగానీ అవతరించే ఏ అపద అయినా సరే, దానిని మేము ఉనికిలోకి తీసుకువచ్చేముండు ఒక గ్రంథంలో వ్రాసిపెట్టుకుండా ఉండలేదు. అలా చేయటం అల్లాహ్ కు చాలా సులభం, (23) మీకు ఎలాంటి నష్టం జరిగినా, దానికి మీరు బాధపడకుండా ఉండాలని, అల్లాహ్ మీకు ఏదైనా ప్రసాదిస్తే, దానికి మీరు మిడిసిపడకుండా ఉండాలని. తమను తాము గొప్పవారమని భావించి, అహంభావం ప్రదర్శించే వారిని అల్లాహ్ ప్రేమించడు. (24) వారు స్వయంగా లోభత్వం పాటించటమేకాక, ఇతరులను కూడా లోభత్వానికి పురికొలుపుతారు. ఇక, ఒకవేళ ఎవడైనా ముఖం త్రిప్పుకుంటే, సద్గుణ సంపన్నుడైన అల్లాహ్ అక్కరలేనివాడు, (25) మేము మా ప్రవక్తలను స్పష్టమైన సూచనలతో, హితోపదేశాలతో పంపాము. వారితో పాటు గ్రంథాన్నీ, త్రాసునూ అవతరింప జేశాము; ప్రజలు న్యాయంపై స్థిరంగా ఉండాలని. ఇనుమునూ దింపాము. అందులో మహత్తరమైన శక్తి ఉన్నది. ప్రజలకు ప్రయోజనాలూ ఉన్నాయి. ఇలా ఎందుకు చేయబడిందంటే, ఆయనను చూడకుండానే ఎవడు ఆయనకూ, ఆయన ప్రవక్తలకూ సహాయపడతాడో అల్లాహ్ కు తెలియాలని. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఎంతో దృఢమైనవాడు, సర్వశక్తిమంతుడూను.

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن
يَّشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿21﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۗ إِنَّ
ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿22﴾

لِيَكَيْلًا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا
آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿23﴾

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ ۗ وَمَن
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿24﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۗ
وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ
لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ ۗ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿25﴾

(26) మేము నూహ్ నూ, ఇబ్రాహీమ్ నూ పంపాము. ఆ ఇద్దరి సంతతిలో ప్రవక్త పదవినీ, గ్రంథాన్నీ పెట్టాము. తరువాత వారి సంతానంలో కొందరు సన్మార్గాన్ని అవలంబించారు. కాని చాలామంది అవిధేయత చూపారు.

(27) వారి తరువాత మేము వరుసగా ప్రవక్తలను పంపాము. వారందరి తరువాత మర్యమ్ కుమారుడు ఈసాను ప్రభవింపజేశాము, ఆయనకు ఇన్ జీల్ ను ప్రసాదించాము. ఆయనను అనుసరించిన వారి హృదయాలలో మేము జాలిని, కరుణను కలిగించాము. మరైతే సన్యాసత్వాన్ని వారు స్వయంగా కల్పించుకున్నారు. మేము దానిని వారిపై విధించలేదు. దైవప్రీతిని పొందే ఆరాటంలో వారే దానిని సృష్టించారు. మరి దానిని పాటించే విషయంలో, న్యాయం చేకూర్చలేకపోయారు. వారిలో విశ్వసించినవారికి మేము వారి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాము. కాని వారిలో పలువురు అవిధేయులు.

(28) విశ్వసించిన ప్రజలారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించండి. అల్లాహ్ మీకు తన కారుణ్యంలో నుంచి రెట్టింపు భాగాన్ని ప్రసాదిస్తాడు, మీకు జ్యోతిని ప్రసాదిస్తాడు, దాని వెలుగులో మీరు నడుస్తారు, మీ పొరపాట్లను క్షమిస్తాడు. అల్లాహ్ ఎంతో క్షమించేవాడు, కనికరించే వాడూను.

(29) అల్లాహ్ అనుగ్రహంపై వారికి ఏ విధమైన గుత్తాధిపత్యం లేదనీ, అల్లాహ్ అనుగ్రహం స్వయంగా ఆయన చేతులలోనే ఉన్నదనీ, తాను కోరిన వారికి ఆయన దానిని ప్రసాదిస్తాడనీ, ఆయన గొప్ప అనుగ్రహశాలి అనీ గ్రంథ ప్రజలు తెలసుకోవాలని.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالكِتَابَ فَمِثْلَهُم مِّمَّنَّ دَلَّ عَلَى الْفِتْرِ فَسَقُونَ ﴿26﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ ۖ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً ۗ وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۖ فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿27﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنَ رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿28﴾

لَّيْلًا يَعْلَمُ أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا يَفْقَهُوا عَلَىٰ شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿29﴾

16 - 29 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో అల్లాహ్ మార్గంలో దాన ధర్మాలు చేయమని ప్రోత్సహించడం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ మార్గంలో దానధర్మాలు చేసేవారు నిశ్చింతగా ఉండాలనీ, ఎందుకంటే అల్లాహ్ వారి దానధర్మాలను, ప్రయత్నాలను వృధా చేయడనీ, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడని శుభవార్త ఇవ్వబడింది. అయితే ప్రాపంచిక సుఖాలను పొందుతూ పరలోకాన్ని, అల్లాహ్ క్షమాపణ పట్ల అశ్రద్ధ వహిస్తున్న వారు తమ్ము తాము సరిదిద్దుకోవాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ కారుణ్యం చాలా విశాలమైనది. అంతేకాక జిహాద్ కొరకు సిద్ధం కమ్మని, అల్లాహ్ మార్గంలో విశాల హృదయంతో దానధర్మాలు చేయమని ముస్లిములను ఆదేశించటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

16 : తాబియీల్లో ఫుజైల్ బిన్ అయాజ్ అనే ఒక దొంగ ఉండేవాడు. ఒకసారి దోపిడీ, దొంగతనం వ్యవహారంలో నిమగ్నుడై ఉండగా ఎవరో ఈ వాక్యాన్ని పఠించారు. (ఏమిటి, విశ్వాసుల హృదయాలు అల్లాహ్ స్మరణపట్ల, ఆయన అవతరింపజేసిన సత్యం పట్ల మెత్తబడే సమయం ఇంకా రాలేదా?) అతను అప్పటికప్పుడే పశ్చాత్తాపం చెంది ఆ వృత్తిని మానివేసి న్యాయంగా, ధర్మంగా సంపాదిస్తూ అల్లాహ్ ను ఆరాధిస్తూ జీవితం గడిపారు. అల్లాహ్ ప్రియభక్తుల్లో వీరు ప్రముఖులు. (త్రెసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

19 : అంటే అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ విశ్వసించేవారు సత్యసంధులు. సొక్కుల కొరకు వారి ప్రభువు వద్ద గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది. ప్రజలు మూడు విధాలుగా ఉన్నారు. ధృవీకరించేవారు, విశ్వసించేవారు, అమరవీరులు. (నిసా : 4/49). అంటే అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపేవారు ప్రవక్తలతో, సత్యసంధులతో, అమర వీరులతో పాటు ఉంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

20 : అల్లాహ్ ఈ వాక్యంలో ఇహలోకం నిలకడలేనిదని స్పష్టం చేశాడు. ప్రపంచం వైపు మానవుడు శారీరకంగా, మానసికంగా నిమగ్నమయి ఉంటాడు. అల్లాహ్ పరలోకాన్ని మరచిపోతాడు. పరస్పర అహంకారాలకు, పోటీలకు, గర్వాలకు గురవుతాడు. ప్రాపంచిక జీవితం ఒక వర్షం లాంటిది. దానివల్ల చెట్లుచేమలు, పొలాలు, పంటలు పచ్చగా ఉంటాయి. చూస్తూ ఉండగా అవి పసుపు పచ్చగా పొట్టుగా మారిపోతాయి. భూమంతా ఖాళీ స్థలంగా మారిపోయి అక్కడ ఏమీ లేనట్లుగా అయిపోతుంది. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

25 : అల్లాహ్ ఈ వాక్యంలో ప్రవక్తలను పంపించటంలో గల ఉద్దేశ్యాన్ని పేర్కొన్నాడు. ప్రవక్తలకు మహిమలు, సూచనలు ఇవ్వబడ్డాయి. దైవగ్రంథం ఇవ్వబడింది. ఇందులో దైవాదేశాలు, సూచనలు, నిషిద్ధాలు, హితబోధలు ఇవ్వబడ్డాయి. మూడవ దాన్ని అల్లాహ్ తూనికగా పేర్కొన్నాడు.